

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoarea, Chiorana, Chisețiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Insoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavosdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Lucașfărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vascău), Sebeșana (Sebeșul-săs.), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercădiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Târnavăneana, Tibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:
CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Interesele economice și luptele popoarelor.

Astăzi este un adevăr recunoscut de toată lumea, că motivele principale a mai tuturor complicațiilor și războaielor dintre popoare, le-au format și le formează interesele economice, pe cari și-le dispută și pentru cari se luptă singuraticile națiuni spre folosul și fericirea cetățenilor lor. Așa a fost în trecut și așa este și astăzi. Căci cine se mai îndoiește de ex. că la temelia mării complicațiuni mondiale, la care azistăm de opt luni de zile, interesele economice nu-și au partea de căpetenie? Cine ar cuteză să susțină, că chestiunea coloniilor, a Dardanelor, a supremației comerciale pe mare și pe uscat nu sunt chestiuni, în cari se rezumă toate motivele și pretextele cărților albe, albastre și portocalii ale diplomației europene? Desigur, aproape nimenea.

E departe de noi intenția să ne ocupăm azi și la acest loc de interesele economice, cari au determinat actuala luptă dintre popoare. Azi așa ceva e greu de făcut. Lipsesc o mulțime de detaluri, cari ar putea face deplină lumină în aceste chestiuni. Totuș ca să arătăm rolul însemnat ce l-au jucat interesele economice în luptele populare, fie-ne permis a revocă în memorie chestiunea Egiptului și a canalului de Suez, care înainte de aceasta cu trei decenii a fost la ordinea zilei ca o chestiune economică de cea mai mare importanță, rezolvită cu ajutorul armelor și care astăzi este din nou pusă în discuție.

*

Egiptul, cum se știe prezintă o foarte mare importanță din punctul de vedere al comerțului mondial. La marginea nord-estică a lui se află vestitul canal de Suez, care leagă Marea mediterană cu Oceanul indic, leagă Europa, Asia și Africa între sine. Până a nu se construi și deschide acest canal, drumul din Europa la Indii și peste tot în Asia-sudică și estică trebuia făcut cu încunjurarea întregii Africe. Un drum lung, greu și enorm de costisitor. Azi însă — prin canalul de Suez — drumul la Indii se face cu cea mai mare ușurință. Abia este jumătate cât celce încunjură Africa. O înlesnire enormă, care nu se poate aprecia îndeajuns.

Având canalul de Suez o astfel de importanță în comerțul și circulațiunea dintre cele trei continente ale lumii vechi, s'ar crede, poate că la construirea lui s'a angajat întreaga lume comercială maritimă, în prima linie Anglia. Așa ar fi fost să fie. De fapt însă a fost altcum. Din cele 400,000 de acții de câte 500 franci una, cu care îndrășnețul și nemuritorul Lesseps voia să adune cele 200 de milioane, necesare la construirea canalului, Anglia, la care se nădăduia, în prima linie, nu a subscris nimic. Tot asemenea nici Rusia și nici Statele Unite. A subscris numai Franța, Spania, Turcia, Holanda și încă câteva țări interesate în comerțul maritim transoceanic. Dar nici acestea în așa măsură, încât capitalul să fi putut fi acoperit. Dacă nu era kedivele de atunci al Egiptului care să primească asupra sa 178,000 de acții, marea întreprindere ar fi eșuat. Astfel canalul de Suez are a se mulțumi în mare parte ace-

lui Mohamed Said, care avea pe atunci în mână puterea de vice-rege al Egiptului.

Canalul s'a deschis în 1869. După un an, la 1871, venitele au fost de ceva peste 3 milioane cor. Ele s'au urcat însă foarte rapid, așa că la 1909 de ex. încassările au trecut peste 93 de milioane cor. Venitele se împărțiau, natural, între acționari, ale căror acții ajunseră la o foarte mare valoare. Statul egiptean primia și el din venit 15% ca tribut de proprietar

Dar cu cât canalul de Suez devenia mai rentabil și mai indispensabil, cu atât creștea și dorința popoarelor mari de a-l acapara. În prima linie era interesată a se apropia de el Anglia, care trebuia cu orice preț să și-l asigure pentru comunicația cu Indiile sale. În scopul acesta ea era decisă să facă ori și ce pentru a ajunge în proprietatea și stăpânirea acestui mare și important drum la coloniile sale asiatice. Iar ocaziunea pentru a-și ajunge scopul nu întârzie a se arăta.

Urmașii lui Mohamed Said, cu gândul și ambiția de a face din Egipt pe neașteptate un stat mare și puternic, îl înglodară în datorii, parte pentru trebuințe proprii, parte pentru necesități publice. După anul 1875 datoriile statului se urcau la 2400 milioane cor., o sumă horendă pe acele vremuri. Creditorii erau Francezi și Englezi. Falimentul era inevitabil. Atunci Anglia profită de ocaziune, cumpără cele 178 mii de acții ale kedivelui cu suma de 107 mil. franci. Trei luni în urmă Egiptul declară faliment. Francezii și Englezii intervin ca primii creditori pentru aranjarea finanțelor statului. Silesc pe kedive să cedeze însemnate proprietăți în favorul statului, iar pe guvernul egiptean să vândă dreptul celor 15% cu care se împărțea din venitul canalului de Suez. Prin această societatea acționară ajunsese singura și exclusivă proprietate a marelui canal. Acum canalul de Suez era în mâna societății acționare și nu, ca până atunci, în mâna kedivelui și a guvernului.

Schimbarea atât de nefavorabilă a relațiilor în stăpânirea canalului de Suez și a finanțelor statului, a produs o mare nemulțumire în rândurile populației băstinașe. Ea se răscolă la diferite ocazii contra celor ce puseseră mâna pe puterea și viața lor. La 1882, pentru potolirea răscoalelor, Anglia intervine cu armele și se așează, și rămâne în Egipt - pentru totdeauna.

*

Din schița ce am făcut în cele precedente, reese, credem destul de lămurit cece am susținut la începutul acestui articol, că interesele economice aruncă în luptă popoarele mai ușor și iute ca ori și ce. E și natural. Canalul de Suez și Egiptul este de o așa importantă

extraordinară pentru comerțul și stăpânirile aziatice ale Angliei, încât dacă aceasta va fi îndepărtată de acolo, ar perde foarte mult. Poate totul chiar în imperiul indic. Iată de ce dară cetim zilnic că lupta pentru Dardanele are ca contraefect lupta și atacurile asupra canalului de Suez. E o luptă pe viață și pe moarte pentru aceste extrem de importante puncte ale comerțului universal. Câte interese, câte avuții și câte măriri sunt legate de ele! Și cine ar putea prevedea azi consecvențele, cari vor urma după rezultatul final al acestor înfricoșate și desnădăjduite lupte? Cine?

Producția și circulația aurului.

Producția mondială a aurului, care ajunsese în anul 1911 la 107·2 milioane Lir. St. a scăzut dela această dată mereu. Ea s'a coborât în 1912 la 97 mil. L. St., în 1913 la 94·7 milioane, iar în 1914 la și mai puțin, într-o dată producția aurului din ținutul cel mai bogat în acest metal prețios, Transvaalul, s'a micșorat și ea pe fiecare an. ajungând dela 38·7 milioane L. St. în 1912, la 37·3 milioane în 1913, la 35·5 milioane în 1914.

Războiul a adus o aprigă luptă internațională împrejurul aprovizionării cu aur, care după toate probabilitățile, va dura și după încheierea păcii. Din Februarie până la mijlocul lunii Mai 1914 cererea de aur era așa de mare pe continent, încât exportul de aur al Angliei spre Franța și Germania în acest răstimp se ridică la 11 mil. L. St., adică aproximativ atât cât a fost exportul de aur al Angliei spre continent în cursul întregului an 1913.

Cu începerea ostilităților, toate băncile centrale s'au luptat nu numai de a păstra rezervele lor de aur, dar chiar de a le întări. Aceasta politică financiară a fost și e încă dusă cu aceeași îndârjire atât de guvernul englez, cât și de cel german, de Franța, ca și de Rusia. Ea însă n'a reușit să fie încoronată cu succes decât numai de către Banca Angliei și Banca imperială a Germaniei (Reichsbank).

Banca Angliei și-a mărit rezerva ei de aur dela începutul lunii August până la sfârșitul lunii Decembrie 1914 la 64 milioane Lire Sterling.

Banca imperială a Germaniei și-a ridicat în același interval stocul ei de aur cu 800 milioane mărci.

La strângerea acestei sume a contribuit nu numai sucursalele Băncii din diferite puncte ale imperiului, dar însuș marelui public din propria lui inițiativă, ca și presa. „*Kölnische Zeitung*“ a adunat aur în sumă de 4 mil. și jum. mărci, „*Nordeutsche Allgemeine Zeitung*“ ziarul guvernului german pentru 1 mil. și 200 mii mărci. „*Braunschweigische Landeszeitung*“ pentru 1 mil. și jum. mărci. „*Leipziger Tageblatt*“ pentru 1 mil. mărci. Astăzi rezerva de aur a Băncii s'a ridicat dela declararea războiului cu 975 mil. mărci. Rezerva totală de

aur a Băncii imperiale a Germaniei se urcă în prezent la suma de 2.286'6 mil. mărci.

Banca Franței avea la 31 Iulie 1914 rezerva în aur de 4.141 milioane fr., ea se ridică în Octombrie 1914 la 4.476 mil. fr., scăzută la sfârșitul lui Decembrie 1914 iarăși la 4.142 milioane fr. Banca a putut să-și păstreze prin urmare numai provizia de aur fără a și-o mări. Banca de Stat a Rusiei avea la sfârșitul lui Iulie 1914 provizie de aur 1.745 milioane ruble, iar la sfârșitul lui Decembrie 1914, 1.553 milioane ruble, aur și argint, plus 214 milioane ruble, rezervă de aur în străinătate.

Țările neutrale spre a-și apăra și ele rezervele lor, au oprit exportul aurului. Între acestea se numără: statele scandinave, Olanda, Spania, România, Grecia, Bulgaria și unele state ale Americii de Sud.

Intr'aceasta s'ar rezumă deci politica financiară actuală în ce privește aurul: de-a acumula o cât mai mare provizie de aur spre a asigura și întări astfel nu numai cursul normal al monezii-hârtie, ci însăși situația financiară a țărilor respective.

Și cum vedem în această privință Anglia, Germania și Franța stau în fruntea tuturor statelor europene.

In interesul asigurării recoltei anului de față și a contingentului necesar de animale domestice.

(Sfârșit).

In interesul transportului recoltelor ar fi de dorit să se deie următoarele ordonanțe și îndrumări:

a) Fiecare proprietar de vite de lucru să fie obligat a face gratuit, într'o zi, transport de recolte la timpul și de pe locul fixat de primăria comunală.

b) Fiecare proprietar de vite de lucru să fie obligat a face, pe lângă o plată moderată, transport de recolte la timpul și de pe locul fixat de primăria comunală.

Natural, că de transport gratuit vor beneficia numai familiile lipsite de animale de lucru, al căror cap este în serviciul armatei sau dus, b. o., în străinătate.

c) Unde transportarea recoltelor de pe singura tablă se lovește de piedeci neînălțurabile, cerealele se vor așeza pe locul de pe care s'au recoltat și acolo se vor treera. Pielele se vor transporta numai după sfârșirea lucrărilor mai urgente. Tuleii de porumb (pășii) și eventual alte produse se pot lăsa pe câmp până după sfârșirea lucrărilor de toamnă, când animalele de lucru se vor putea folosi și pentru transportarea acestora.

d) Fânul și otava se pot lăsa în câpițe, la locuri mai scutite, până toamna, când lucrările economice devin mai puțin înțețitoare.

e) Ogoritul, dacă ar fi să întârzie transportul recoltelor, trebuie amânat.

f) La transportul recoltelor trebuie folosiți elevii mai mari ai școalelor medii, ai școalelor civile și ai institutelor pedagogice, pe proprietățile mai mari și prizonierii de războiu.

g) Pentru transport ar trebui cerută dela comandamentul militar concedierea soldaților eliberați în scopul însănătoșirii, cum și concedierea pe timp mai scurt a celor ce se află sub arme.

h) Domeniile își pot înlesni transportul recoltelor prin extinderea căilor ferate de câmp, și prin mașini de cărat.

*

Treeratul la timpul trebuincios al produselor de asemenea este un lucru de importanță; cu toate acestea nu este o lucrare așa legată de un anumit de timp, cum este seceratul și căratul sau transportul lor. Dacă cerealele sunt așezate bine în clăi sau stoguri ori apoi în șuri și dacă porumbul desfăcut de foi este așezat în coșare sau poduri, treeratul și sfârșitul lor se pot amâna cu lunile.

Cu toate aceste trebuie să stăruim ca și treeratul să-l facem la timpul trebuincios, pentru că în stoguri se deteriorează calitatea bucatelor și scade cantitatea, iar în caz de foc paguba este cu mult mai simțitoare, decum e când ard numai paie.

Pentru ca treeratul să-l putem săvârși la timpul trebuincios, va trebui, poate, să revenim, în mod excepțional la cele două feluri de treerat, cari se obicinuiau în vechime: la treeratul cu îmblăcii și la călcatul cu vitele. Aceste două feluri de treerat astăzi nu prea sunt în obicei, însă bătrânii știau alege, în modul acesta, foarte bine grăunțele. Adevărat că s. e., treeratul cu îmblăcii este foarte migălos, dar la timp de lipsă, poate să fie de mare folos. Fiindcă în cele mai multe locuri îmblăcii nu se mai găsesc, oamenii ar trebui să se îngrijească de cu bun timp de agonisirea lor.

La micii agricultori va avea rol important mașina de treerat pusă în lucrare cu mâinile. Astfel de mașini se găsesc multe prin sate, numai proprietarii trebuie să fie obligați ca, pe lângă preț corespunșător pentru întreținerea lor, să le pună la dispoziția locuitorilor cât timp au trebuință de ele.

Întreținerea mașinilor de treerat, purtate cu putere de cai, va întâmpina mai multe greutăți în lipsa animalelor de tras, și aceasta cu atât mai mult, pentru că proprietarii de animale nu se prea pot îndatora la săvârșirea astorfel de lucrări, deoarece animalele puse la purtarea mașinilor se consumă prea mult. Cu toate acestea, despăgubind în mod corespunșător pe proprietarii animalelor, și cu astfel de mașini, cam demodate, se poate face mult spor.

Munca mașinilor de treerat cu motor o poate asigura numai guvernul. Dacă în timpul treeratului, benzina necesară ar primi-o, în primul rând, proprietarii mătorelor de treerat, cu condiția ca să o folosească numai la treerat, lucrarea s'ar putea săvârși pe o scară întinsă și bine.

Probabil că, în împrejurările din acest an, mașinilor de treerat cu vapor le va reveni un rol deosebit de important. Materialul de încălzit pentru aceste se găsește în fiecare economie și astfel cu ele se poate lucra și în lipsa benzinei. Pentru aceea nu se poate recomanda îndeajuns proprietarilor de locomobile, să-și pună în rând mașinile de cu bună vreme, deoarece cheltuielile, fie ele și mai mari, pentru renovarea lor, în acest an mai ales, li se vor reîntoarce cu interese considerabile.

Pentru asigurarea puterilor de lucru, necesare la treerat, vor face servicii prizonierii de războiu, soldații, concediați, băeții și fetițele mai răsăriți, ș. a. Și pentru aceste lucrări s'ar putea proba cu aranjarea de treerători ambulanți și cu asocierea sătenilor spre acest scop.

*

Asigurarea contingentului necesar de animale este o cerință de prima ordine. Soldații mobilizați, împreună cu locuitorii țării, au acum trebuință în măsură mai mare de carne și în felul acesta se strică echilibrul, ce trebuie să se asigure oarecum între consum și sporirea animalelor. Căii sunt duși pe terenul de războiu, o parte considerabilă a lor, poate, va fi și perit și e întrebare câți se vor mai reîntoarce.

Apărarea patriei, adevărat, este cea dintâi datorință; totuși în interesul păzirei și susținerii contingentului de animale, trebuie luate măsuri, măcar pentru viitor, ca încât e posibil, contingentul împuținat de animale să se poată spori cât mai îngrabă.

In interesul culturai cailor, pe lângă dispoziția salutară, că cail răniți în războiu și cari nu se mai pot folosi pentru scopuri militare, dar se pot pentru economie și pentru prăsilă, — să se vândă agricultorilor cu prețuri favorabile, atâta cel mult, se mai poate face, ca cail rămași acasă să fie cât mai bine îngrijiți și ielepe să nu rămână fără mânzi. Spre acest scop ar trebui să se iee toate dispozițiile necesare, ca armăsarii din hergheliile statului să steie acum în primăvară, mai mult decât oricând la dispoziția agricultorilor pentru scopuri de reproducție.

Animalele cornute, oile și rămătorii servesc la nutrirea oamenilor. Și ele se și taie fără prea multe considerații. *Vițeeii, miei și purceii* însă trebuie cruțați și mai ales *vițelele, mieluselele și purcelele*. În acest scop guvernul a și luat dispozițiunile necesare. Prin aceasta se asigură o generație viitoare de animale și se cruță și nutrețul, pentru că animalele aceste tinere vor consuma nutreț mult mai puțin decât cele deplin dezvoltate.

În interesul viitorului, deci, guvernul ar trebui să ordoneze, că partea feminină a vitelor, neexceptând nici bivolițele, apoi a oilor, caprelor și rămătorilor să nu poată fi tăiate până ce nu au ajuns la vârsta de reproducție, cu excepția acelor, cari nu sunt acomodate pentru cultură.

Și în ce privește vitele, întocmai ca și la cai, ar trebui să se facă tot ce este posibil, ca reproductorii să fie de o calitate aleasă.

Îngrijirea animalelor până la toamnă nu va întinpină multe greutăți. Femeile și copiii le pot îngriji în timpul primăverii, verii și al toamnei. Femeile pot îndeplini și mulsul și facerea nutrețului.

În interesul asigurării contingentului necesar de animale trebuie să agonisim nutrețul de lipsă. Aceasta probabil nu va fi lucru greu, pentru că în scöpul ținerii numărului scăzut de animale, livezile și pășunile noastre vor da destulă hrană pentru vară și pentru iarnă. Comunele vor trebui să îngrijească ca pășunile să nu rămână nefolosite, și ca proprietarii de animale să-și poată paște pe ele animalele cu prețuri ieftine. Primăriile comunale să nu scape din vedere, ca livezile ce nu se pot cosi la timp de proprietarii lor, să se deie în arândă.

Unde numai se poate, oamenii să-și agonisească, de timpuriu, mașini de cosit și locurile să le niveleze, împrăștiind mușinoarele, curățind petrele și ramurile uscate, etc., ca să poată lucra cu înlesnire cu numitele mașini.

În lipsa veterinarilor, duși la războiu, ar putea face servicii ascultătorii dela academia veterinară, îndeplinind controla necesară în locurile unde s'ar ivi boale molipsitoare între animale. Timpul acesta de serviciu ar trebui să li se socotească acestor tineri în anul școlar. Spre acest scop s'ar putea folosi, în mod excepțional, și agronomi diplomați.

Dar înainte de toate trebuie luate măsurile de lipsă ca să nu se ivească boalele molipsitoare. Pentru acest sfârșit va trebui să se ordoneze desinfectarea obligatorie a grajdurilor, acum de cu primăvară.

*

Am prelucrat aceste șire după un tratat mai lung, publicat în revista agronomică „Erdélyi Gazda“ pentru că am crezut, că facem un bun serviciu poporului nostru, deschizându-i o perspectivă mai largă asupra celor care să facă, în împrejurările grele, prin cari trecem, pentru asigurarea recoltei și a contingentului trebuincios de animale, dela cari atâră viitorul nostru.

Se spun multe în acest articol despre dispozițiile luate, și până acum, de guvern și despre alte dispoziții, cari ar mai trebui luate; dar sunt în el și multe povețe, pe cari trebuie să le urmeze fiecare agricultor, fără să mai aștepte porunci dela stăpânire. Ceice trăesc în mijlocul poporului și căroră le este incredințată purtarea de grije a acestuia, să nu treacă cu vederea aceste povețe și să le împărtășească mulțimei, pentru că aceasta să fie cât mai bine orientată asupra celor care are de făcut în vârtejul așa de primejdios al împrejurărilor, în care am ajuns.

În chipul acesta, șirele de față pot să fie de mult folos obștei noastre sătești și întregi țări.

Recolta mondială a grâului.

«London Grain Reporter» din London evaluează recolta mondială a grâului, în mii de cuartere,* precum urmează:

	1914	1913
Franța	38.000	38.899
Rusia	100.860	121.893
Ungaria	16.666	20.647
Austria	7.300	7.791
Italia	21.212	26.842
Germania	18.077	21.504
Spania și Portugalia	16.362	15.071
Britania	7.815	7.086
România	5.826	10.316
Bulgaria	5.750	7.590
Belgia	1.750	1.883
Olanda	673	650
Sveția	962	1.168
Celelalte țări europene	3.144	3.543
Europa laolaltă	244.397	284.883
Statele unite ale Americii	111.276	95.425
Canada	19.750	28.905
Argentina	24.000	14.250
Celelalte părți ale Americii	3.649	4.390
America laolaltă	158.775	143.030
	1914	1913
India	39.327	45.337
Celelalte părți ale Asiei	5.400	5.485
Asia laolaltă	44.727	50.822
Africa de Nord	3.775	5.304
Egipt	4.136	4.811
Coloniile Cap.	300	300
Africa laolaltă	8.211	10.415
Australia	3.500	13.527
Recolta mondială	459.610	502.677

Prețul maxim al făinei de porumb.

În orașele de provincie și în ținuturile locuite de poporul nostru au fost fixate, în temeiul unei noue ordonanțe a ministeriului următoarele prețuri maxime pentru făina de porumb:

	pro 100 kgr.
Comitatul Arad	K 35 65
„ Târnava-mare „	36—
„ Cluj	35—
Orașul Verșeț	33—
Comitatul Sătmăr	40—
„ Făgăraș	35·15
Orașul Oradea-mare	41·10

* Un cuarter = 12·7 kg.

Comitatul Bihor:

cereul: central	K 41—
„ Tîncea	30—
„ Aleșd	45—
„ Vașcău	29—
„ Ceica	44—
„ Salonta-mare „	34·80
„ Sărrét și Székelyhid	34—
„ Derecske, Margita și Beiuș	32—
„ Ceffa	36—
Comitatul Bistrița-Năsăud „	40—
„ Solnoc-Dobăca „	36—

Comitatul Timișoara:

„ Timișoara oraș „	31—
cereul Ciacova	29·73
Comitatul Caraș-Severin „	40·60

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 18 Martie 1915.

În piața internațională de bani nu este nimic deosebit de remarcant de la ultimul nostru raport încoace. Atât în Berlin, cât și în London domnește abundență de bani. În Berlin discontul privat a cotat 4%, iar în London 1½%. Asupra pieței din Paris continuă a lipsi știri precise.

În piața internă de bani situația este neschimbată, număr abundanț, cereri minimale. Discontul privat are tendință spre reducere. Cambii vieneze de prima bonitate s'au discontat cu 3%, cambii budapestane, de aceeași categorie, cu 3¼%.

SOC. FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Victoria“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Arad. La 14 crt. și-a ținut acest fruntaș institut al nostru a 27-a adunare generală ordinară, sub prezidiul dlui *Roman R. Ciorogariu*,

Adunarea generală a aprobat raportul direcțiunii și bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1914 și a votat atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere absolutorul pentru gestiunea lor pe anul trecut.

Profitul net de K 382,319·60 a hotărât adunarea generală a-l distribui, conform propunerii direcțiunii, precum urmează:

Dividendă și supradividendă	K 250,000—
Fondului special de rezervă	25,731·96
Tantiemă direcțiunii	25,731·96
„ comit de supraveghiere	7,719·59
„ directorului executiv	5,146·39
„ celorlalți funcționari	10,292·78

Fondului de pensiuine . . . . . „	18,269.69
Pentru scõpuri filantropice la dispoziþia direcþiunii . . . . . „	9,000.—
Repurtat în cõntul anului 1915 . . . . . „	30,427.23

Dividenda anului 1914 s'a fixat cu 10% = K 20 de cupon, care se rãscumpãrã imediat dupã adunarea generalã.

In direcþiune au fost realeþi, cu totalitatea voturilor, dnii *Mihaiu Veliciu și Dr. Stefan C. Pop.*

CRONICĂ.

Responsabilitatea postei. La începutul lui August a. tr. ministrul de comerþiu, a emis, precum se știe, o ordonanþã, Nr. 875 B. prin care a enunþat, cã poșta nu ia nici o garanþie pentru expediþiile postale, ce i se încredinþează; expediþiile se fac deci pe rizicul trimiþatorului.

Prin o ordonanþã mai recentã, emisã sub Nr. 7251/1915, ministrul de comerþiu a modificat ordonanþa sa din August a. tr. într'acolo, cã *poșta numai pentru acele pagube nu ia garanþie, cari au fost provocate de starea de rãboiu.*

Restricþiuni la expediarea pachetelor postale. Oficiile postale au fost îndrumate, ca cu începere dela 11 crt. și până la revocare, odatã pe sãptãmãnã și anume *în zilele de Joi*, sã nu primeascã dela particulari pachete pentru expediare, cu excepþia pachetelor, care conþin seminþe și dospealã.

Taxele vamale de export în România. Camera romãnã a votat proiectul de lege depus de ministrul de finanþe pentru înfiinþarea de taxe vamale.

Proiectul depus conþine un singur § în sensul cãruia se înfiinþează o taxã vamalã de export (pe suta de kgr.) asupra urmãtoarelor produse:

Porumb	Lei 5.—
Fãinã de porumb	„ 7.—
Fasole	„ 30.—

Taxele acestea vor fi a se achitã în aur efectiv.

Bani falsificaþi. S'a cõnstatat, cã circuleazã bancnote falsificate à 2 coroane. Falsificatele sunt cu multe greșeli și astfel se pot ușor cunoaște. Eatã câteva greșeli: în șirul al 3-lea din jos stã *Dvve Krune* (în loc de *Dvije Krune*), litera *á* din numele *kormányzo* n'are accent; dupã cuvântul *Buda* lipsește trãsura de unire, iar în loc de 5 August, la textul nemþesc, este *1 August.*

Datoria de stat a triplei înþelegeri. Conform datelor publicate de „Economist“ din Londra dela începutul rãboiului, până la finele lui Februarie a. c. datoria statelor triplei înþelegeri a crescut cum urmeazã: datoria Angliei dela 661 mil. funþi la 973 mil. funþi; a Franþei dela 1315 mil. funþi la 1728 mil. funþi și a Rusiei dela 890 mil. funþi la 1460 mil. funþi.

Se cautã pentru Banca generalã de asigurare din Sibiu practicanþi liberi de miliþie respective practicante cu pregãtire comercialã, care se poatã intrã imediat în serviciu. Se vor preferi ceice vor aveã oarecare practicã respective domnișoarele cu exerciþiu în scrisul cu mașina. Ofertele sã se înainteze imediat la Direcþiunea bãnþii de asigurare în Sibiu.

Adunãrile generale ale bãnþilor noastre.

Au convõcat resp. ținut până acum adunãrile lor generale urmãtoarele bãnþi a noastre:

27	Ianuarie	a. c. „Detunata“, Bucium.
31	„	a. c. „Cãrþișoreana“, Streza-Cãrþișoara.
8	Februarie	a. c. „Steaua“, Petre.
12	„	a. c. „Negoiul“, Porumbacul-superior.
13	„	a. c. „Bãnãþana“, Bucovet.
15	„	a. c. „Asoc. de econ. și credit“, Ghiroc.
15	„	a. c. „Nãdlãcana“, Nãdlac.
18	„	a. c. „Isvorul“, Ighiu.
20	„	a. c. „Avrigeana“, Avrig.
28	„	a. c. „Zãrãndeana“, Bãiþa.
28	„	a. c. „Ucea-mare“, Ucea-de-sus.
28	„	a. c. „Prima cassã de pãstrare“, Uzdin.
2	Martie	a. c. „Vulturul“, Sãnãmãrtin.
1	„	a. c. „Hondõleana“, Hondol.
2	„	a. c. „Banca Poporalã“, Dej.
3	„	a. c. „Timișiana“, Timișoara.
14	„	a. c. „Banca Poporalã“, Zagra.
14	„	a. c. „Dunãreana“, T.-Cuvin.
14	„	a. c. „Victoria“, Arad.
16	„	a. c. „Maramurãșana“, Sighet.
20	„	a. c. „Vlãdeasa“, Huedin.
21	„	a. c. „Mercur“, Nãsãud.
21	„	a. c. „Banca Poporalã“ soc. pe acþii, Birkiș.
21	„	a. c. „Porumbãceana“, Porumbacul-inferior.
22	„	a. c. „Insoþirea de credit“, Comãna-sup.
22	„	a. c. „Corvineana“, Hunedoara.
22	„	a. c. „Insoþirea de credit“, Drãguș.
22	„	a. c. „Insoþirea de credit“, Luþa.
23	„	a. c. „Piatra“, Teiuș.
23	„	a. c. „Haþiegana“, Haþeg.
23	„	a. c. „Sentinela“, Satul nou.
24	„	a. c. „Buciumana“, Bucium.
25	„	a. c. „Bihoreana“, Oradea-mare.
25	„	a. c. „Goronul“, Aiud.
25	„	a. c. „Tãrnãveana“, Sighișoara.
25	„	a. c. „Poporul“, Lugoș.
27	„	a. c. „Institut de credit și econ.“, Mehadia.
28	„	a. c. „Comoara“, Pianul-de-jos.
30	„	a. c. „Þibleșana“, Reteag.
6	Aprilie	a. c. „Strugurul“, Pianul-de-sus.
7	„	a. c. „Furnica“, Fãgãraș.
8	„	a. c. „Geogeana“, Geoagi.
8	„	a. c. „Doina“, Cãmpeni.

8	Aprile	a. c. „Grănițerul“, Dobra.
8	„	a. c. „Someșana“, Dej.
8	„	a. c. „Codru“, Lupșa mare.
9	„	a. c. „Ardeleana“, Orăștie.
18	„	a. c. „Cugierana“, Cugir.
20	„	a. c. „Riureana“, Cap. Mănăștur.
29	„	a. c. „Zlăgnea“, Zlatna.

Dividenda băncilor noastre pe anul 1914.

Banca	%	Suma K	Scadența
«Armonia»	6	6—	
«Avrigeana»	8	8—	
«Banca Poporală», Dej	4	4—	
«Bihoreana»,	5%	10—	
«Bocșana»,	5%	5—	
«Casele privileg. de împrum. pe amanet», București	7½	35— lei	
«Cassa de păstrare», Sasca-mont.	6%	6—	
«Doina»,	6	6—	
«Izvorul», Ighiu	5	5—	
«Iulia»	10	10—	1 Iulie 1915
«Lăpușana»	10%	10—	1 Iulie „
«Orientul»	5	5—	15 Iunie „
«Piatra»	6	6—	10 Martie „
«Porumbăceana»,	8	8—	
«Șercăiașana»	10	10—	
«Târnăveana»	5	5—	
«Timișiana»	7½	15—	
«Voileana»	5	5—	1 Maiu 1915
«Victoria»	10	20—	imediat
«Vlădeasa»	3	3—	15 Maiu 1915

SUMAR.

Interesele economice și luptele popoarelor. — In interesul asigurării recoltei anului de față și a contingentului necesar de animale domestice. — Producția și circulația aurului — Recolta mondială a grâului. — Prețul maxim al făinei de porumb. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți financiare și comerc.*: «Victoria». — *Cronică*: Responsabilitatea postei, Restricțiuni la expedierea pachetelor postale, Taxele vamale de export, Bani falsificați, Datoria de stat a triplei înțelegeri, Se caută. — Adunările generale ale băncilor noastre, Dividenda băncilor noastre pe anul 1914.

Depozit românesc

de piane și armoniuri în Sibiiu.
Piane și pianine, din cele mai bune fabrici se pot procura cu prețuri foarte moderate la

Timotei Popovici,

profesor de muzică.

Sibiiu, Strada Cisnădiei Nr. 7 etajul I.

„ECONOMUL“, societate pe acțiuni, institut de credit și economii în Cluj.

CONVOCARE.

«Economul» institut de credit și economii, societate pe acții în Cluj, își va ține

a XXIX-a adunare generală ordinară,

în 10 Aprilie st. n. 1915 — Sâmbătă — la orele 10 a. m., în localitatea institutului (Strada Wesselényi M. Nr. 26).

Obiectele adunării vor fi:

1. Deschiderea adunării.
2. Exmiterea alor 3 acționari pentru verificarea procesului verbal și scrutare.
3. Raportul direcțiunii; raportul comitetului de reviziune; stabilirea bilanțului pro 1914; fixarea dividendei; decidera asupra propunerilor direcțiunii și darea absolutului.
4. Fixarea marcelor de prezență.
5. Alegerea alor 2 membrii în direcțiune după sorțire cf. § 32 din statute și a unui membru în locul devenit vacant prin abdicere.
6. Alegerea unui membru în comitetul de reviziune pe restul periodului.
7. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.
8. Inchiderea adunării.

La această adunare se invită acționarii institutului, făcându-se atenți la dispozițiile § 19 și 20 din statute.

Din ședința direcțiunii institutului de credit și economii «Economul» în Cluj ținută la 16 Martie st. n. 1915.

E. Bianu m. p.,
prezident.

Dr. Frâncu m. p.,
director-exec.

(Vezi bilanțul pe pagina următoare).

„ECONOMUL“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Cluj.

Active.		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1914.		Pasive.	
		K	f		
Cassa	57,563·18			Capital	400,000·—
Bon în Giro-Conto	101,251·63			Fond de rezervă	247,609·62
Bon în cassa de păstrare postală	256·74	159,071·55		Fond de pensuni	76,683·90
Cambii		2,868,703·76		Depozite spre fructificare	2,055,826·17
Cambii cu acoperire ipotecară		623,551·—		Reescont	1,380,343·—
Obligațiuni asigurate cu ipotecă	161,877·71			Creditori	180,066·26
Obligațiuni asigurate cu caventați	7,064·50	168,942·21		Lombard	118,000·—
Conturi-curente cu acoperire		154,245·05		Dividendă neridicată	2,862·—
Efecte		385,877·08		Interese transitoare	26,503·26
Realități		113,605·48		Profit curat	47,117·98
Debitori		38,535·—			
Mobiliar	9,545·86				
Amortizare	965·86	8,580·—			
Interese de reescont anticipate pro 1915		13,901·06			
		4,535,012·19			4,535,012·19

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
		K	f		
Interese: pentru dep. spre fructificare	105,329·71			Interese: dela cambii escontate	257,297·57
pentru reescont	117,729·63			dela credit cambial cu acoperire	
pentru fondurile institutului	13,259·86	236,319·20		hipotecară	51,718·96
Spese: salare	30,585·09			dela împrumuturi pe obligații	12,306·95
bani de quartir	7,401·80			dela efecte	18,184·40
imprimare, registre, chirii și diverse				dela cont-curent	3,780·82
spese	19,623·15			Provizii diverse	27,030·34
marce de prezență	3,456·—	61,066·04		Chirii și arânzi	9,694·98
Contribuțiuni: directă	24,011·90				
10% interese de depuneri	10,533·04	34,544·94			
Amortizare: din mobiliar	965·86				
Profit curat	47,117·98				
		380,040·2			380,014·02

Cluj, 31 Decembrie 1914.

Dr. Frâncu m. p., director-exec.

Iosif Órga m. p., secretar.

Sabin Nemeș m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

E. Bianu m. p., prez. Dr. Dăianu m. p., v.-prez. Lad. Papp m. p. Dr. Cor. Pop m. p. I. Br. Hodoșiu m. p. Dr. B. Bașiota m. p.

Examinând conturile de mai sus le-am aflat în consonanță cu cărțile.

Cluj, la 16 Martie 1915.

COMITETUL DE REVIZIUNE:

Ioan Godolan m. p., prezid. I. Lissai m. p. Simeon Pop m. p. Ioan Hațieganu m. p. A. C. Domșa m. p.

Raportul comitetului de reviziune.

Onorată adunare generală!

În decursul anului 1914 am examinat în mai multe rânduri cărțile principale și auxiliare ale institutului de credit și economii «Economul», mai departe am examinat bilanțul anului 1914 și contul profitului și pierderilor și am aflat că acelea sunt conduse cu conștiințositate și încheiate corect și acurat

Am cercat și ne-am convins că activele arătate în valori și efecte se află de față și în consonanță cu registrele de contabilitate și induse în inventar.

Vă rugăm deci a primi bilanțul și a da absolutul direcțiunii și subscrisului comitet de reviziune pentru gestiunea anului expirat.

Proiectul direcțiunii referitor la împărțirea profitului net l-am examinat și-l recomandăm spre primire, prin urmare propunem să se deie:

5%	dividendă acționarilor	K	20,000·—
10%	pentru scopuri filantropice, din cari:		
5%	Bisericii gr. cat. din Cluj	K	1,355·90
5%	împărținde prin adunarea generală prezentă	K	1,355·90
			2,711·80
10%	Tantiema direcțiunii	K	2,711·80
4%	„ directorului executiv	„	1,084·68
8%	„ funcționarilor	„	2,169·36
	Transport	K	28,677·64

	Transport	K	28,677·64
5%	Tantiema comitetului de reviziune	„	1,355·90
2%	„ comitetului de reviziune membrii externi	„	542·34
5%	fondului de pensuni	„	1,559·90
8%	„ special de rezervă	„	2,169·36
4%	„ de rezervă	„	1,084·68
	Restul de 44%:		
	Dotarea serviciului informator	K	1,500·—
	Remunerațiuni pentru personalul, care nu se împartășește din tantiemă	„	1,000·—
	Parohiei române gr.-cat. pentru susținerea școlii gr.-cat. din Cluj (dotațiunea anuală cf. dec. ad. gen. din 1907)	„	2,200·—
	Dotațiunea mesei studenților academici «Dr. Anrel Mureșanu» Cluj	„	500·—
	Casinei române din Cluj (dați)	„	400·—
	Clubului sportiv din Cluj (dați)	„	325·—
	Ambulanței Petran	„	2,000·—
	Ajutoare familiilor lipsite ale celor înrolați	„	1,000·—
	Fondului de pensuni (dot. extraord.)	„	1,000·—
	Fondului special de rezervă (dot. extraord.)	„	2,007·16
	Total	K	47,117·98

Cluj, 16 Martie n. 1915.

Ioan Godolan m. p., prezident. I. Lissai m. p.
Simeon Pop m. p. Ioan Hațieganu m. p. A. C. Domșa m. p.

„SOMEȘANA“,
institut de credit și de economii, societate pe acții în Dej.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «SOMEȘANA», societate pe acții în Dej, sunt invitați în sensul §-ului 16 din statute la

a XXV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 8 Aprilie n. 1915 la 10 ore a. m. în localitatea institutului.

Obiectele:

1. *Constituirea adunării, denumirea prin președinte alor doi notari, doi verificatori și doi scrutători.*
2. *Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1914.*
3. *Aprobarea bilanțului și distribuirea profitului curat.*
4. *Decidere asupra absolvirii direcțiunii și a comitetului de supraveghiere dela responsabilitatea pentru gestiunea anului 1914.*
5. *Statorirea marcelor de prezență pentru membrii din direcțiune și din comitetul de supraveghiere.*
6. *Alegerea în direcțiune alor doi membrii pe un period de patru ani și alor cinci membrii în comitetul de supraveghiere pe un nou period de trei ani.*

Dej, la 7 Martie 1915.

Direcțiunea.

Active.	Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914.		Pasiive.		
	K	f	K f		
Cassa în numărar	15,865	37	Capital societar	400,000	—
Cassa de păstrare postală	42,292	39	Fond de rezervă	218,647	—
Bon în Giro-Conto la Banca Austro-Ungară	2,401	11	Fond de pensuni	65,349	10
Cambii escomptate după amortizare	847,337	—	Reescompt	581,599	—
Cambii cu acoperire hipotecară	1,120,450	—	Depuneri spre fructificare	1,468,806	16
Imprumuturi hipotecari	1,116,196	—	Depozite	14,750	81
Imprumuturi pe obligații cu cavenți și pe efecte	13,502	—	Efecte lombardate	23,000	—
Efecte după amortizare	94,728	—	Diverse conturi creditoare	542,917	13
Casele inst. și realități de vânzare după amort.	110,004	60	Dividendă neridicală	2,528	—
Mobilier după amortizare	3,000	—	Dare transitoare	4,744	67
Spese procesuali restituibile după amortizare	9,380	22	Interese anticipate pro 1915	24,328	20
Anticipații	1,356	—	Profit curat	29,842	62
	3,376,512	69		3,376,512	69

Debit.	Profit și Perdere la 31 Decemvrie 1914.		Credit.		
	K	f	K f		
Interese: după depuneri	87,367	74	Interese: dela cambii escomptate	168,344	53
după reescompt și cont curent	71,694	95	dela împrumuturi hipotecari	72,308	13
după fonduri	13,029	75	„ „ pe efecte	1,127	90
Spese curente și porto postal	6,751	87	„ „ pe obl. cavenți	23	68
Salare și bani de cuartir	32,299	72	„ „ efecte	3,941	10
Salariile direcțiunii și a comitetului	3,800	—	Arândă și chirie	1,891	74
Marce de prezență	816	—	Taxă de întabulări și proviziuni	17,911	34
Dare erarială, comun. și după realități	11,209	—			
după depuneri	8,736	77			
Profit curat	29,842	62			
	265,548	42		265,548	42

Dej, la 31 Decemvrie 1914.

DIRECȚIUNEA:

Dr. T. Mihali m. p., dir.-exec.   G. Gradoviciu m. p.   Ioan Georgiu m. p., prezident.   T. Hermann m. p., vice-prezident.
I. Boroș m. p.   Dr. C. Barbul m. p.   Dr. Kerekes m. p.   M. Popu m. p.

Am examinat conturile de mai sus, pe cari le-am aflat în ordine și exacte întru toate.

Dej, la 7 Martie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dr. Gavril Tripon m. p.   I. Lissai m. p.   Dr. Alex. Popu m. p.   Dr. Stefan C. Pop m. p.
Ioan I. Lăpădatu m. p., ca delegat din partea «Solidarității».

„SOMEȘANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Dej.

Raportul direcțiunii.

Onorată adunare generală ordinară!

Cu ziua de 31 Decembrie 1914 st. n. am încheiat anul de 25-lea de gestiune pentru institutul nostru.

Acest an poartă caracterul crizei economice și financiare ce a luat naștere încă în anii precedenți și al actualului război mondial urmat de toate neajunsurile și calamitățile. Recolta anului încă a fost mai puțină de mijlocie.

Intre împrejurările aceste băncile pretutindeni, ca și institutul nostru, au avut de sine înțeles a se lupta cu mari greutăți. Debitorii chemați sub drapel au rămas restanțieri în mare parte. Moratoriile au ușurat situația încâtva, dar a adus cu sine și multe desavantaje.

Bilanțul ne este strict real. Intre active nu am luat interese restante nici dela ipoteci nici dela cambii, precum nici interesele anticipate la reescont.

Am amortizat din fondul special și general de rezervă:

a) dela casele institutului	---	K	2,230.74
b) „ efecte	---	„	3,806.—
c) „ spese procesuale restit.	---	„	1,000.—
d) „ cambii	---	„	12,527.—
e) „ mobilier	---	„	490.—

Total K 20,053.74

Am luat interesele anticipate pro 1915, conform stării faptice cu K 24,328.20. Rezultă un profit curat de K 29,842.62, care între împrejurările de azi e foarte mulțămitor.

Cu finea anului trecut a expirat mandatul Il. Sale Dlui Ioan Georgiu președinte al direcțiunii și al Dlui membru Dr. Clemente Barbul. Asemenea a expirat și mandatele membrilor din comitetul de reviziune. Astfel veți avea să alegeți în direcțiune doi membri pe un period de patru ani (1915—1918) iar în comitetul de reviziune cinci membri pe un period de trei ani (1915—1917).

Pentru distribuirea profitului curat de K 29,842.62 facem — în sensul §-lui 56 din statute — următoarea propunere.

1. Să se dea 6% dividendă și supradividendă acționarilor după capitalul societar de K 400,000 --- K 24,000.—
2. Să se dea fondului de rezervă --- „ 1,968.52
3. „ „ „ de pensiune --- „ 492.14
4. „ „ „ tantiemă directorului executiv „ 393.70

Suma 26,854.36

„VULTURUL“, institut de credit și de econ., societate pe acții, Diciosânmărtin.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și economii «Vulturul» societate pe acții în Diciosânmărtin (Dicsőszentmárton), publică prin aceasta concurs, pentru ocuparea postului de contabil, dotat cu salariu anual de 1800 cor. și 300 coroane relut de cuartir.

Dela reflectanți se recere, ca să documenteze că au absolvat o școală comercială superioară cu examen de maturitate, că au praxa recerută și că sunt pe deplin sănătoși. Se recere cunoștința limbei maghiare și eventual germane.

Cererile provăzute cu atestatele în original sau copie legalizată sunt a se înainta până la 30 Aprilie st. n. 1915 la subsemnata direcțiune.

Diciosânmărtin, la 12 Martie 1915.

(1—1)

Direcțiunea.

	Transport K	26,854.36
5. Să se dea tantiemă funcționarilor	---	590.54
6. „ „ „ pentru scopuri culturale și de binefacere	---	1,216.60
7. Să se dea fondului special de rezervă	---	1,181.10
	Total K	29,842.62

Referitor la împărțirea sumei de K 1,216.60 (punctul 6) destinată pentru scopuri culturale și de binefacere, facem propunerea, ca această sumă să se lase la libera dispozițiune a direcțiunii.

Primindu-se aceste propuneri, dividendă anului 1914 se va fixa în 6%, adică 12 K per acție.

Vă rugăm deci că după cetirea raportului comitetului de supraveghiere să binevoiți:

- a) a pertractă obiectele cuprinse în convocator;
- b) a aprobă bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1914;
- c) a primi propunerile noastre referitoare la distribuirea profitului curat;
- d) a da absolutor direcțiunii și comitetului de supraveghiere de pe anul de gestiune 1914.

Deș, la 7 Martie 1915.

Direcțiunea.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere raportând On. ad. gen. despre demersul afacerilor, Vă relatăm, că în decursul anului de gestiune 1914 ne-am prezentat în biroul institutului de mai multe ori revidând cassa, documentele, precum și toate cărțile principale și auxiliare de contabilitate, pe cari le-am aflat în ordine exemplară.

Iar conturile Bilanț, Profit și Perdere, cari s'au încheiat cu finea anului, examinându-le special, am constatat, că sunt exacte și întru toate corăspunsătoare atât legii comerciale, precum și statutele societății. De oarece și noi ne alăturăm la propunerile direcțiunii referitoare la împărțirea profitului curat: rugăm pe Onorata adunare generală, ca:

- a) să binevoiască a primi propunerile direcțiunii,
- b) să aproabe bilanțul pe anul de gestiune 1914.
- c) să deie absolutor direcțiunii și comitetului de reviziune pe anul 1914.

Dej, la 7 Martie 1915.

Comitetul de supraveghiere.

„CÂMPIANA“, institut de credit și economii, societ. pe acții, Mociu.

CONCURS.

Conform dispozițiilor din statutele noastre publicăm concurs pentru un post de contabil la centrală, cu leafă începătoare de 2400 coroane pe an, eventual pentru un post de practicanț cu leafă începătoare de 1200 coroane pe an și remunerații obișnuite.

Terminul concursului expiră în 25 Martie. Postul este de a se ocupa numai decât după încheierea învoelii. La petiție să se alature certificatele obișnuite.

Mocs (Kolozs.-m.), 11 Martie 1915.

Direcțiunea.

„CUGIEREANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Cugir.**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Cugiereana», sunt invitați la

a XIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 18 Aprilie st. n. a. c., la 10 ore a. m., în localul institutului.

Obiectele:

1. Exmiterea unei comisiuni de 3 membri pentru constatarea membrilor prezenți și a plenipotențelor.
2. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii și rezultatul gestiunii anului 1914, precum și raportul comitetului de supraveghiare.
3. Deciziunea asupra comptului anual, pe baza raportului comitetului de supraveghiare; darea absoluturului și deciziunea asupra împărțirii profitului curat.
4. Alegerea alor 4 membri în direcțiune, pe un period de 3 ani.
5. Alegerea comitetului de supraveghiare pe un period de 2 ani.
6. Alegerea a 2 membri pentru verificarea procesului verbal.

În lipsa membrilor receruți, adunarea, în sensul § 14, se va ține în 25 Aprilie n. a. c., la locul și timpul indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune documentele de plenipotență la cassa institutului, cel mult până în 10 Aprilie, respective 24 Aprilie st. n. 1915.

Constantin Olariu,
președinte.

Procopiu Herlea,
director-exec.

Active — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérlegszámla 1914. dec. hó 31-én. Pasive — Teher.

		K	f			K	f
Cassa în numărar — Kézpénz	6,020.91	Capital social 1000 acții à 100 cor. — Részvénytőke					
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	345,562.—	1000 drb 100 K részv.				100,000.—	
Cambii cu acoperire hipotecară — Váltók jelzálogfedezettel	57,481.—	Fond de rezervă — Tartalékalap				56,700.—	
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsön	940.—	Fond special de rezervă — Külön tartalékalap				8,771.48	
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsön	4,479.90	Fond de clădire — Építészialap				6,868.—	
Diverse conturi debitoare — Különféle adósok számla	667.88	Fond de pensuni — Nyugdíjalap				2,271.—	
Efecte — Értékpapír	6,173.50	Fond cultural — Közművelődésialap				3,467.—	
Mobiliar — Felszerelés	360.—	Depuneri spre fructificare — Takarékk betétek				166,927.02	
Interese restante și de reescont anticipate — Átmeneti hátralékos és visszszámít. kamatt	10,667.—	Reescont — Visszszámítolt váltók				69,574.—	
	432,352.19	Interese anticipate — Átmeneti kamatok				3,962.—	
		Creditori — Hitelezők				1,865.95	
		Profit curat — Tiszta nyereség				11,945.74	
						432,352.19	

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla. Credit — Követel.

		K	f			K	f
Interese de depuneri — Betéti kamatok	9,705.85	Interese escont — Leszámitolási kamatok				34,966.09	
Interese de reescont — Visszszámítolási kamatok	5,542.68	Interese cambiale cu acoperire hipotecară — Jelzáloggal fed. vált. kamatt				4,940.88	
Inter. fond. de rezervă — Tartalékalap kamatok	3,770.88	Interese hipotecare — Jelzálogi kamatok				95.64	
Salare — Fizetések	5,232.—	Interese obligațiuni — Kötvény kamatok				65.72	
Chirie — Lakbér	400.—	Diverse — Különféle				3,093.65	
Spese diverse — Különféle kiadások	1,015.40						
Contribuțiune — Adó	4,485.13						
Contribuțiune 10% inter. depun. — Betétek utáni adó 10%	970.62						
Amortizare de mobilier — Felszerelési törlesztés	40.—						
Competință de timbru — Bélyeg illeték	53.68						
Profit curat — Tiszta nyereség	11,945.74						
	43,161.98					43,161.98	

Cugir, la 31 Decembrie 1914.

Procopiu Herlea m. p.,
director-executiv.

George Băluțiu m. p.,
contabil.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

C. Olariu m. p., președinte. I. Dreghiciu m. p. I. Băluțiu m. p. Traian Lupea m. p. I. Lupuțiu m. p. N. Olariu m. p. Av. Oltean m. p. I. Herlea l. N. m. p. I. Ștefănescu m. p. G. Muntean m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiare am examinat contul prezent și l-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului. — Alólrirt felügyelőbizottság ezen számlát megvizsgálta és összehasonlítván azt az intézet könyveivel, helyesnek és megegyezőnek találta.

Cugir, la 3 Ianuarie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Teodor Crișan m. p., președinte.

Simion Oltean m. p.

Vasilie Motoșca m. p.

„OLTEANA“, cassă de economii, societate pe acții

în Viștea-de-jos.

CONVOCARÉ.

Domnii acționari ai casei de economii «OLTEANA», societate pe acții în Viștea-de-jos, se invită la

a XXI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Viștea-de-jos la 29 Iunie st. n. la 10 ore a. m. în localitatea institutului

Cu următorul program:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre mersul societății în anul 1914.
2. Prezentarea bilanțului încheiat cu 31 Decembrie 1914.
3. Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere pentru împărțirea veniturii curat.
4. Alegerea direcțiunii pentru un nou perioadă de 3 ani.
5. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

Acei domni acționari, cari sau în persoană, sau prin plenipotențiați, voiesc a lua parte la adunarea generală, se fac atenți a depune conform §. 17 din statute, — acțiunile scrise pe numele lor, precum și actele de plenipotență, cel puțin cu o zi înainte de ținerea adunării, la cassa societății.

„OLTEANA“, alsóvisti takarékpénztár részvénytársaság

Alsó-Vist.

MEGHÍVÓ.

Az «OLTEANA» alsóvisti takarékpénztár részvénytársaság t. cz. részvényes urak meghívotnak az 1915. évi június hó 29-én d. e. 10 orakor alsó-visten, saját irodai helyiségében tartandó

XXI-dik rendes közgyűlésére.

A következő tárgysorozattal:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése 1914. évi üzletmenetéről.
2. Az 1914. év végével lezárt mérlegszámla előterjesztése.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság indítványa a tiszta jövedelem felosztására vonatkozólag.
4. Az igazgatóság 3. évi időtartamra való megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Azon tisztelt részvényes urak a kik vagy személyesen vagy felhatalmazottak által a közgyűlésen részt szándékoznak venni, — figyelmeztetnek az alapszabályok 17. §-a értelmében, hogy részvényüket vagy felhatalmazási okmányokat, — a közgyűlés megtartása előtt legalább egy nappal, — a társaság pénztáránál letegyék.

Active — Vagyon.   **Contul Bilanț în 31 Dec. 1914. — Mérleg-Számla 1914. évi dec. hó 31-én.**   Pasive — Teher.

	K	f		K	f
Cassa Pénztár	1,833	62	Capital social 2000 acții à 100 Cor. — Részvény-tőke 2000 rész. à 100 Kor.	200,000	—
Bon în Giro-Conto la Banca A.-ung. — Giro-Számla Osztrák-Magy. Banknál	590	26	Fond de rezervă — Tartalék alap	85,164	11
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	528,588	10	Fond de binefaceri — Jótékony alap	6,553	64
Cambii cu ipotecă — Jelzálogos váltók	187,754	—	Fond de clădire — Építési alap	12,177	30
Cont-curent Folyó-számla	60,950	51	Fond de pensii — Nyugdíj alap	11,198	90
Acții de bancă — Bank részvények	—	777,292	Creditori Hitelezők	10,170	88
Imobile — Ingatlanok	—	8,700	Interese transitoare — Átmeneti kamat	18,901	10
Diversi debitori — Adósok	—	1,215	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	1,033	—
		69	Depuneri — Betétek	289,056	97
			Reescont — Visszleszámitolás	137,253	—
			Profit net — Tiszta jövedelem	19,781	13
				791,290	03

Debit — Tartozik.   **Contul Profit și Perderi — Nyereség és Veszteség-Számla.**   Credit — Követel.

	K	f		K	f
Interese: — Kamatok:			Interese: — Kamatok:		
la reescont — visszleszámitolás	12,845	37	dela cambiile escontate — leszámitolt váltóktól	47,566	97
la depuneri — betétek után	15,155	60	dela cambiile cu ipotecă — jelzálogos váltóktól	11,484	85
Dare: — Adó:			dela conturile curente — folyó számláktól	3,663	95
dare directă și aruncuri. — egyenes és potadók	3,988	62			
10% după interesele depunerilor — 10%-os betét kamatok után	1,515	56			
Spese: — Költségek:					
spese de cancelarie — iródai költs. chirie — házbér	1,229	49			
salarele direcțiunii, comit. de suprav. și funcț. — igazgatóság, felügyelő bizot. és tisztv. fizetése	8,000	—			
Profit net — Tiszta jövedelem	19,781	13			
	62,715	77		62,715	77

Viștea-inferioară, la 31 Decembrie 1914. — Alsóvist 1914. december hó 31-én.

Nicolae Borzea m. p., prez. — elnök.

Aurel Borzea m. p., contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Siandru m. p., v.-prez.   Ioan Stanciu m. p.   Solomon Făgărășan m. p.   Dionisie Stanciu m. p.

Valeriu Literat m. p.

Pavel Borzea m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele societății, cari sunt exacte. — Alolirt felügyelő bizottság a jelen számlákat megvizsgáltuk és az intézet könyveivel összhangzásban találtuk.

Viștea-inferioară, în 27 Ianuarie 1915 — Alsóvist, 1915. január hó 27-én.

Ioan Cădea m. p., prez. — elnök.

Ioan Pop m. p.

Ioan Siandru m. p.

Ioan Banciu m. p.

Constantin Popp m. p., revizor expert al «Solidarității».

„POPORUL”, institut de credit și economii, societate pe acții în Lugoj.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Poporul» societate pe acții în Lugoj, sunt prin aceasta invitați în conformitate cu § 19 a statutelor la

a XIV-a adunare generală ordinară,

care va avea loc la 25 Martie 1915 st. n. p. m. 3 ore în localul institutului.

Ordine de zi:

1. Deznarea notarului și verificatorilor procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
3. Stabilirea bilanțului și repartizarea profitului net.
4. Stabilirea marcelor de prezență.
5. Eventuale propuneri pe baza § 33 din statute.

Lugoj, la 25 Februarie 1915.

Direcțiunea.

NB. Domnii acționari dorind a lua parte la această adunare generală, în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați în conformitate cu § 24 din statute a depune acțiunile lor până în 24 Martie 1915 la cassa institutului, la cassele expozițiilor din Zorlențul-mare și Ticvaniul-mare, la Cassa Centrală dieceană din Lugoj, la oficiul administrativ al Fondurilor dieceane gr. cat. din Oradea-mare, sau la oricare institut membru la «Solidaritatea».

§ 22. In adunările generale numai acei acționari au vot, cari sunt trecuți în registrul acționarilor cel puțin cu 6 luni înainte.

Activa — Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérlegszámla 1914. Dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K	f	K	f
Cassa în număr — Kézpénz-készlet	21,134	55	Capital societar — Részvénytőke	500,000
Giro-conto la B. A. U. — O. M. B.			Fond de rezervă — Tartalékalap	190,000
girá-számla	2,783	50	Fond special — Külön alap	6,070.06
Cassa de păstrare postală — Postata-karékpenztár	127	41	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	931,833
Cambii — Váltók	1,376	144.72	Cambii reescontate — Visszleszámitolt váltók	463,611
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogkölcson	326	813	Lombard la Banca Aust. Ung. — Lombardkölcson	
Casa institutului — Intézeti ház	165,000		A. M. B.-től	42,500
Realități — Ingatlanok	97,000	262,000	Creditori — Hitelezők	10,000
Efecte — Értékpapírok		95,947.16	Interese transitoare — Atmeneti kamat	14,178.26
Cont-Curent — Folyószámla		110,169.08	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	797
Diversi debitori		5,369.46	Dare de depuneri restantă — Hátralékos betétkamatadó	2,252.35
		2,200,488.88	Profit net — Tiszta nyereség	39,247.21
				2,200,488.88

Spese — Kiadás.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség számla.		Venite — Bevétel.	
	K	f	K	f
Interese de depuneri — Betétkamat	44,607	28	Interese de escont — Váltókamat	114,062.84
Interese de reescont și lombard — Visszleszámitolási és lombard kamat	27,987	75	Interese de hipotecari — Jelzálog	30,119.21
Dări — Adók	15,789		Interese de cont-crt. și proviziuni	
Competințe — Illetékek	337	44	Folyószámlakamat és jutalékok	20,348.18
10% dare după int. de dep. — Betétkamatadó	4,461	04	Venitul casei — Intézeti ház hozadéka	14,666.18
Salare și marce de prezență — Fize-tések és jelenléti jegyek	19,977	60	Venitul efect. — Értékpapírjövdelem	3,526.30
Porto, telefon, luminat, încălzit — Porto, telefon, világítás és fűtés	1,875	86		
Spese de birou — Irodai költségek	5,693	62		
Chirie — Irodabér	2,000			
Diverse spese — Különféle költség	262	16		
Susținerea și darea casei — Házfentartás és adó	7,219	97		
Amortizări — Leírások	13,247	21		
Profit net — Tiszta nyereség	39,247	21		
		182,722.71		182,722.71

Lugoj, la 31 Decembrie 1914. — Lugos, 1914. évi December 31.

V. Giurgiu m. p., director-executiv — vezérigazgató.

Pentru contabilitate: A könyvelésért: Virgil P. Popp m. p.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

N. Nestor m. p.
vice-prez. — alelnök.

Dr. I. Baltescu m. p.
G. Popp m. p.

A. Boer m. p.
Dr. I. Radu m. p.

V. Leza m. p.
I. Ţiuca m. p.

G. Popoviciu m. p.

Subscrisul comitet de supraveghiere am revăzut conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele și extrasele institutului purtate în ordine. — *Alulirott felügyelő-bizottság jelen számlákat megvizsgáltuk és az intézet rendben vezetett könyveivel és kivonataival összhangban találtuk.*

V. Poruțiu m. p.,
prezid. — elnök.

N. Fabian m. p.
Iosif Diamandi m. p., revizor expert al «Solidarității»

Cornel Jucu m. p.

Dr. A. Leményi m. p.

A «Solidaritatea» szakértő-revizora.

„RIUREANA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Capolnoc-Mănăstur.

CONVOCARE.

On. domni acționari ai institutului de credit și economii «Riureana» societate pe acțiuni, se invită la

a XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 20 Aprilie 1915 la 9 ore a. m., în localitatea institutului cu următorul:

PROGRAM :

1. Raportul direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghiere asupra bilanțului și a propunerilor pentru distribuirea profitului curat.
3. Satorirea bilanțului anual, hotărâre asupra distribuirii profitului curat și darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea alor 2 membri în direcțiune în sensul §-lui 29 din statute.
5. Hotărâre asupra finutei unora membri din comitetul de supraveghiere.
6. Strămutarea §§-lor 28 și 46 din statute.
7. Exmiterea alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal.
8. Eventuale propuneri făcute din partea direcțiunii, făcându-se acționarii atenți la prescisele §-ului 18 din statute.*

Capolnoc-Mănăstur, la 6 Martie 1915.

Direcțiunea.

* § 18. La adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin o jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari cel puțin cu 2 oare înainte de adunarea generală au depus la direcțiunea institutului acțiunile lor, eventual documentele de pleniopotență.

Activa.		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1914.		Pasiva.	
		K	f		K f
Cassa	1,921.20			Capital societar	100,000.—
Cassa de păstrare postală	1,377.05	3,298.25		Fond de rezervă	104,068.18
Escont	224,224.65			Fond special de rezervă	21,793.59
Credite personale	214,144.—			Fond de pensuni	36,393.35
Imprumut hipotecar	192,194.—	630,562.65		Fond cultural	1,684.29
Efecte			5,220.—	Depuneri spre fructificare	311,440.84
Realități:				Reescont	223,647.61
Casa instit. și alte realități de vânzare	54,892.78			Imprumut hipotecar cedat	13,475.—
Pădurea din Plopiș	114,086.65	168,979.43		Depozit de casă	4,285.41
Debitori			5,082.75	Dividendă neridicată	1,072.—
Edificiul magazinului de cereale			1,200.—	Cuota de binefaceri	320.—
Interese de reescont anticipate	2,334.21			Creditori	416.76
Interese restante	4,284.29		6,618.50	Interese transitoare anticipate	1,795.61
Mobilier			419.90	Profit curat	988.84
			821,381.48		
					821,381.48

Eșite.		Contul Profit și Perdere.		Intrate.	
		K	f		K f
Interese de depuneri	18,536.62			Interese de escont	20,436.51
Interese la fonduri	2,236.—	20,772.62		Interese de credite personale	18,187.49
Salare			10,149.25	Interese de imprumut hipotecar	8,98.88
Contribuție:				Interese de întârziere	1,001.91
erarială și comunală	5,736.85			Venite dela efecte	246.50
după interese de depuneri	1,853.66			Venite dela realități	798.64
după interese de depun. restantă	948.27	8,538.78		Chirie	812.50
Relut de cuartir			700.—	Proviziuni	13,824.64
Tipărituri	116.02				
Spese de birou	1,868.12	1,984.14			
Interese de reescont	18,163.44				
Interese de impr. hip. ced.	802.74	18,966.18			
Amortizări din acțiuni	260.60				
Abscriere hotărâtă de adun. gen. trecută	1,500.—				
Din mobilier	46.66	1,807.26			
Profit curat			988.84		
			63,907.07		63,907.07

Capolnoc-Mănăstur, la 31 Decembrie 1914.

G. Petrovan m. p., director-executiv.

A. China m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. G. Buzura m. p., președinte   Șt. Birle m. p.   I. Petrovan m. p.   Teodor Medan m. p.   V. Mihalca m. p.
I. Filip m. p., vice-președinte.   Avacum Bobbhangea m. p.

Subsemnatul comitet de reviziune am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte.

Cap.-Mănăstur, la 9 Martie 1915.

N. Lupan m. p.   V. Muste m. p.   Iul. Șurani m. p.   A. Greblea m. p.   Em. Dragomir m. p.   Sigismund Lengyel m. p.

Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere la distribuirea profitului curat de Cor. 988.84, ca să se treacă la fondul special de rezervă, creat pentru acoperirea eventualilor perderi.

„INSOȚIREA DE CREDIT“ în Dános (Nagyküküllő-megye).

Activa — Vagyon.		Bilanț cu 31 Dec. 1914 — Mérlegszámla 1914 dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K f		K f		K f
Cassa în numărar — Pénztárkészlet	2,050.—	Capital de cvote — Részjegyek	2,520.—	Fond de rezervă — Tartalékalap	2,606 95
Imprumuturi — Kölcsönök	80,357·27	Depuneri spre fructificare — Takaréketétek	25,532.—	Cont-curent — Folyószámla	61,471.—
Cumpăna — Mérleg	1,200.—	Interese anticipate — Előlegezett kamat	372·40	Profit curat — Tiszta nyereség	119·14
Amortizare — Leirás	200.— 1,000.—				
Realități — Ingatlanok	1,997·50				
Mobilier — Ingóságok	300.—				
Amortizări — Leirás	60.— 240.—				
Efecte — Értékpapir	370.—				
Timbre — Bélyeg	46 80				
Diverși — Különféle	3,685·38				
Interese restante — Hátralékos kamatok	2,874·54				
	92,621·49				92,621·49
Spese — Kiadások.		Contul Profit și Perdere — Nyereség és Veszteség számla.		Venite — Bevétel.	
	K f		K f		K f
Inter. de Cont-Curent — Folyó számla kamat	4,926·97	Inter. de împrum. — Kamat bevétel	6,278·12	Venite dela cumpănă — Mérleg hozama	70·44
Interese de depun. — Betéti kamat	1,245·13	Inter. de efecte — Értékpapírok utáni kamat	12.—	Proviziuni — Jutalék	1,878.—
Contribuție: — Adó:					
directă și aruncuri — egyenes és póttadó	228·86				
10% dela inter. de dep. —					
10% betéti kamat után	124·51 353·37				
Spese de administrare și procurări — Kezelési költségek és nyomtatványok	422·98				
Porto — Postadij	28·89				
Amortizări — Leirások	584.—				
Remunerațiuni — Tiszteletdíjak	260.—				
Chirie — Házbér	50.—				
Arândă — Földbér	248·08				
Profit curat — Tiszta nyereség	119·14				
	8,238·56				8,238·56

Daneș (Dános), la 31 Decemvrie 1914.

Emanoil Florea m. p., cassar — pénztárnok.

Pompliu E. Constantin m. p., cont. — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓ SÁG:

Zaharie Medrea m. p., prezid.

Ioan Bendorfean m. p., v.-prezid.

Ioan Cristea m. p. (218).

Zaharie Cristea m. p. (51).

Ioan Tilicea m. p. (37).

Subsemnatul comitet de supraveghiare examinând conturile prezente le-a aflat în regulă și consonanță cu registrele. — Alulirott felügyelő-bizottság jelen számlákat megvizsgálván, azokat helyesnek és a könyvekkel egyben hangzóknak találtuk.

Daneș (Dános), la 10 Martie 1915.

Eroftiu Cristea m. p., prezid.

Niculae Bogolea m. p.

Ioan Langa m. p.

Vasile Constantin m. p.

Petru Dopp m. p. (60)

Ioan Hudea m. p. (63)

Ioan Dâlbea m. p.

Zaharie Florea m. p.

„CODRU“

instituit de credit și econ. soc. pe acții în Nagylupsa.

takaré- és hitelintézet részv.-társaság Nagylupsán.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului «CODRU» societate pe acții în Nagylupsa (Tordaaranyos vm.) se convoacă la

a IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 8 Aprilie 1915 la 1/23 ore p. m. în localul institutului.

Obiectele:

1. Constituirea biroului (§ 22).
2. Constatarea acționarilor prezenți și a reprezentanților (conform §-lui 24).
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și darea absoluturului.
4. Distribuirea venitului curat.
5. Alegerea alor doi membrii în direcț. (§ 30 din statute).
6. Alegerea membrilor în comitetul de supraveghiere.
7. Eventuale propuneri.
8. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal.

Nagylupsa, 11 Martie 1915.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

A «CODRU» takaré- és hitelintézet, részvénytársaság részvényesei ezennel meghivatnak a

IV-ik rendes közgyűlésre,

mely 1915 évi április hó 8-án d. u. 1/23 orakor fog Nagylupsán az intézet helyiségében megtartatni.

Tárgyak:

1. A gyűlés megalakulása (22 §).
2. A személyesen megjelent és a meghatalmazott részvényesek megállapítása (24. §).
3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése és felmentése.
4. A tiszta nyereség fölötti határozat.
5. Két igazgatósági tag megválasztása.
6. A felügyelőbizottság tagjainak megválasztása.
7. Esetleges indítványok.
8. Két részvényes megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítése végett.

Nagylupsa, 1915. évi márczius hó 11-én.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1914. — Mérlegszámla 1914. dec. hó 31-én. Pasiva — Teher.

Activa — Vagyon.		Mérlegszámla 1914. dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K f		K f		K f
Cassa în număr — Pénztárkészlet	2,682.14	Capital social — Alapítke	30,000.—		
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	51,011.—	neachitat — be nem fizetett	924.—		29,076.—
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogos kölcsönök	3,160.—	Fond de rezervă — Tartalék alap			2,324.92
Acțiuni dela bănci — Idegen részvények	215.—	Reescont — Visszleszámitolás			10,400.—
Spese de fondare — Alapítási költségek	100.—	Depuneri spre fructificare — Betétek			12,933.04
după amortizare — leirás után	50.—	Interese transitoare — Átmeneti kamatok			407.—
Mobiliar — Berendezés	680.—	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék			141.55
10% amortizare — leirás után	68.—	Profit curat — Tiszta nyereség			2,447.63
	57,730.14				57,730.14

Spese — Költségek. Contul Profit și Perderi. — Nyereség és Veszteség számla. Venite — Nyereség.

Spese — Költségek.		Contul Profit și Perderi. — Nyereség és Veszteség számla.		Venite — Nyereség.	
	K f		K f		K f
Interese: — Kamatok:		Interese: — Kamatok:			
după depuneri spre fructificare —		dela cambii de bancă — váltók után	4,342.67		
Betétek után	692.51	dela imprumuturi hipotecare — jel-			
după cambii reescontate — Vissz-		zálogos kölcsönök után	121.70		4,464.37
leszámitolt váltók után	1,120.54	Provizioni și alte venitite — Jutalékok és egyéb			
Spese: — Költségek:		jövedelmek			1,362.10
diverse tipărituri etc. — Különbéle					
nyomtatványok	292.95				
porto — postabér	48.26				
salare — fizetések	400.—				
chirie — házbér	100.—				
Dare: — Adó:					
directă — egyenes	535.63				
după depuneri — betétek után	70.95				
Amortizări: — Leirások:					
din mobilier — berendezésből	68.—				
spese de fondare — Alapit. költsé-					
gekből	50.—				
Profit curat — Tiszta nyereség	2,447.63				
	5,826.47				5,826.47

Nagylupsa, 1914. december 31.

Ioan Onea m. p., președinte — elnök.

Șpan m. p., director executiv. — vezérigazgató.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Romul Marcu m. p. L. Nicoară m. p. Panfiliiu Giurgiu m. p. Vasile Crișan m. p. Alex. Maroși m. p. N. Sabău m. p.

Examinând registrele, bilanțul și contul profitului și perderilor pe anul 1914, le-am aflat în cea mai bună ordine; asemenea controlând și propunerile direcțiunii în privința împărțirii venitului curat, suntem de acord cu acelea și propunem a da direcțiunii și comitetului de supraveghiere absoluturul. — Megvizsgálva az intézet könyveit, az 1914 évi mérleget, nyereség- és veszteség-számlát a legnagyobb rendben találtuk; úgy szintén felülvizsgálva az igazgatóság javaslatát — a tiszta nyereség fölosztása ügyében — azt elfogadjuk és javasoljuk: hogy úgy az igazgatóságnak valamint a felügyelőbizottságnak megadassék a fölmentés.

Nagylupsa, 1915 márczius 11.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Teodor Adam m. p.

Ioan Câmpean m. p.

Nicolae Ciapa m. p.

„AURARIA”, cassă de economii, societate pe acții în Abrud.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului «AURARIA» cassă de economii, societate pe acțiuni în Abrud, prin aceasta sunt invitați la
a XXVII-a adunare generală ordinară,
 ce se va ține în 6 Aprilie st. n. 1915, la orele 2 d. a. în Abrud, în localul institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Bilanțul anual. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și împărțirea profitului curat.
2. Fixarea marcelor de prezență.
3. Alegerea alor 2 membri în direcțiune pe durata de 3 ani.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere.
5. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la aceasta adunare în persoană ori prin plenipotențiati, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual documentul de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunare la cassa institutului sau la institutului «DOINA» din Câmpeni ori la institutul «DETUNATA» din Bucium și «ALBINA» în Sibiu.

Abrud, la 15 Martie 1915.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914. — Mérleg számla 1914 évre.	Pasiva — Teher.
	K f	K f
Cassa în număr — Pénztárkérszet	27,628·92	
Bon la bănci — Követelés bankoknál	3,728·85	
Bon la Postsparcassa — Követelés a m. kir. Postatakptr.	300·—	
Cambii de bancă — Váltótárca	530,169·90	
Credite camb. cu acop. — Fedezett váltókölcsön	96,096·22	
Împrumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsön	271,170·37	
Acții delabănci — Részvények bankoktól	35,520·—	
Efecte publice — Értékpapírok	22,666·70	
Părți de mine — Bánya részvények	8,152·35	
Realități — Ingatlanok	57,039·92	
Cauțiuni — Óvadékok	14,000·—	
Interese restante trans. și de reescont — Hátralékos átmeneti és visszleszámit. kamatok	4,474·31	
Mobiliar — Butorzat	615·60	
Debitori — Adósok	1,520·99	
	1.073,084·13	
Capital emis I — I Kibocsátási részvénytőke	60,000·—	
Capital emis II — II Kibocsátási részvénytőke	44,470·—	104,470·—
Fond gen. de rez. — Által tartalékalap	70,875·85	
„ special „ „ — Külön „	82,916·—	
„ de pensiuie — Nyugdíjalap	67,447·17	
„ «Alexandru Filip» alap	2,060·73	
„ pentru amortizarea perderilor		
Leirási alap	4,179·16	227,478·91
Depuneri — Betétek		518,223·31
Cambii reescomptate — Visszleszámitolt váltók		162,170·—
Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék		30·—
Interese trans. anticipate — Átmeneti kamatok		12,999·95
Depozite — Letétek		14,000·—
Avanse pe Efecte — Lombárd kölcsön		13,500·—
Scopuri de binefacere — Jótétemények alapja		2,123·76
Creditori — Hitelezők		5,390·35
Profit transpus — Athozott nyereség	2000·—	
Profit net — Tiszta nyereség	10,697·85	12,697·85
		1.073,084·13

Debit — Tartozik.	Contul profit și pierdere. — Nyereség és veszteség számla.	Credit — Követel.
	K f	K f
Interese — Kamatok: la dep. — betét. után	26,947·58	
de lombard — lombard kölcs. után	662·84	
la capital emis II — II részv. tőke után	2,215·15	29,825·57
Spese — Költségek: salare — fizetések	9,973·32	
relut de quartir — lakpénz	1,731·—	
chirie házbér	700·—	
adaus de scumpete — drăgasăgi		
pótlék	240·—	
marce de pres. — jelenléti jegyek	820·—	
spese și porto — költségek és portó	2,666·33	
timbre și competențe — jog és bélyeg		
illetek	98·24	16,228·89
Dare — Adók: de stat și comunală		
— állami és községi adó	5,930·42	
după inter. de depuneri — tőke-		
kamatadó	2,695·25	8,625·67
Amortizare din mobiliar — Leirás a butorzatból		68·40
Profit net — Tiszta nyereség		12,697·85
	67,446·38	
		67,446·38
Interese — Kamatok:		
dela cambii de bancă — váltóktól	28,741·48	
„ credite camb. cu acoperire — fedezett váltókölcsöntől	5,387·92	
dela împr. hipot. — jelzálogkölcsön		
től	19,836·56	
dela efecte — értékpapirtól	3,360·—	57,325·96
Alte venite — Más jövedelmek:		
taxă de transcriere — átiratási díjak	96·—	
proviziuni — proviziok	8,024·42	
profit transpus — áthozott nyereség	2,000·—	10,120·42

Abrud, la 31 Decemvrie 1914.

Dr. Laurențiu Pop m. p., director executiv.

Petru Macaveiu m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Romul Furdul m. p., prez. Candin David m. p. Dr. Alex. Bordia m. p. Iosif Gomboș m. p. Dr. George David m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat bilanțul prezent, contul profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele institutului, constatăm că le-am aflat cu acelea în deplină consonanță și regulă. — Aluliroitt jelügyelő bizottság jelen mérlegszámlát, nyereség és veszteség számlát megvizsgáltuk és az intézet könyveivel összeegyeztetve azokkal teljes összhangzásban es rendben találtuk.

Petru Popovicium m. p., președinte. Demetriu Goia m. p., notar. Nicolau Lobonțiu m. p. Nicolau David m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere pe anul de gestiune 1914.

Onorată adunare generală!

Comitetul de supraveghiere al institutului «AURARIA» examinând și revizuiind bilanțul și confruntându-l cu registrele și cărțile auxiliare l-a aflat corect și l-a primit fără modificare, propune deci, ca raportul direcțiunii și propunerea acesteia cu privire la distribuirea profitului curat, să fie primit și aprobat de adunarea generală.

Comitetul de supraveghiere Vă roagă să luați la cunoștință acest raport al său dându-i absolutul.

Abrud, la 15 Martie 1915.

Petru Popovicium m. p., prez.

Nicolau Lobonțiu m. p.

Demetriu Goia m. p., notar.

Nicolau David m. p.

„CASSA DE PĂSTRARE (reuniune) în Săliște“.

CONVOCALLRE.

P. T. Membrii «CASSEI DE PĂSTRARE (reuniune) în Săliște», sunt invitați la

a XXXI-a adunare generală ordinară,

conform §. 15 din statutele reuniunii, pe *Joi în 26 Martie v. (8 Aprilie n.) a. c. la 2 ore p. m.*, în sala festivă a Școlaei gr.-or. române din Săliște pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Staverirea bilanțului pro 1914, distribuirea profitului și votarea absoluturului.

Domnii membri cu vot decisiv, — adevă aceia cari sunt trecuți cu cel puțin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor, — sunt în sensul dispozițiunilor §. 10 din statute, rugați a-și depune părțile de fondare și documentele de pleni-potență la cassa institutului cel mult până în 6 Aprilie st. n., iar la institutele, cari sunt membre la «Solidaritatea» până în 5 Aprilie st. n. 1915.

Săliște, la 16 Martie 1915.

Direcțiunea.

ACTIVA.		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914.		PASIVA.	
		K	f		K f
Cassa în număr	44,462.65			Capital societar	250,000.—
Bon în Giro-Conto la Banca A.-ungară	58,823.38	103,286.03		Din emisiunea a treia	159,200.—
Cambii	889,273.64			Fondul de rezervă	193,800.01
Cambii cu acoperire ipotecară	288,738.—	1,178,011.64		Fondul de binefaceri	60,098.05
Împrumuturi ipotecare		921,688.96		Fondul unui spital public în Săliște	74,563.36
Conturi curente cu acoperire		792,662.68		Fondul de pensiune	34,047.66
Credite personale		245,937.50		Depozite spre fructificare	2,648,347.18
Efecte publice și diverse acții		445,855.10		Reescont	213,586.—
Casele institutului		96,000.—		Împrumut pe efecte	139,700.—
Împrumuturi din fondul de binefaceri		60,098.05		Creditori	185,794.09
Depunerea înființând. spital public în Săliște		74,563.36		Dividende neridicate	108.—
Depunerea fondului de pensiune		34,047.66		Interese anticipate pro 1915	13,640.07
Mobilier	4,976.—			Profit net	41,777.43
Amortizare	576.—	4,400.—			
Debitori		13,501.54			
Interese transitoare restante la împrum. ipot.		44,609.33			
		4,014,661.85			4,014,661.85

DEBIT.		Contul Profit și Perdere.		CREDIT.	
		K	f		K f
Interese:				Interese:	
pentru depozite spre fructificare	129,708.14			dela cambii	91,581.49
„ reescont	6,453.11			„ împrumuturi ipotecare	70,124.58
„ părțile de fondare noi	3,454.67			„ credite de Cont-curent	43,465.05
„ fondul de pensiune	1,710.90	141,326.82		„ credite personale	12,411.06
Spese:				„ efecte	18,982.10
salare și bani de cuartir	28,713.88			Chirii	2,868.90
marce de prezență	1,624.—			Proviuziune, profit la monete și alte venit	3,447.88
imprintate, registre, porto, diverse	7,104.28	37,442.16			
Contribuțiune:					
directă	7,787.85				
10% după interesele depozitelor	12,970.80	20,758.65			
Amortizare:					
din casele institutului	1,000.—				
din mobilier	576.—	1,576.—			
Profit net		41,777.43			
		242,881.06			242,881.06

La finea anului 1913 au fost 281 membri, în anul 1914 au repășit 7 membri, de nou au intrat 50; la finea anului 1914 au fost 324 membri cu 2,500 părți de fondare.

Săliște, în 31 Decemvrie 1914.

DIRECȚIUNEA:

Dr. N. Calefariu m. p., prezident. C. Herția m. p., dir. exec. Dr. N. Comșa m. p. Dr. I. Stroia m. p. D. Roșca m. p.
D. Lăpădat m. p. Petru I. Comșa m. p. N. Hențiu m. p. B. Comșa m. p. I. Bârsan m. p. Ioan Răuciu m. p.

Subsemnatul Consiliu de inspecțiune am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte și în consonanță cu registrele institutului.

Săliște, în 16 Martie 1915.

Ioan Chirca m. p., prez.

C. Criștiu m. p.

Iuliu Crișan m. p.

Ilie Hociota m. p.

Iosif Lissai m. p., revizor expert al «Solidarității».